

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้น จะต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญที่สุดคือการศึกษา เพราะจะสร้างให้คนในชาติเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณลักษณะของความเป็นคนดี มีศีลธรรมและเป็นคนที่มีคุณภาพ จะเห็นว่า การพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะถ้าพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการศึกษา ก็ย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว แต่กำลังคนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ในการจัดการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างกว้าง ๆ ว่า จะจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แค่ไหนเพียงใด การวางแผนไว้ล่วงหน้าก็คือหลักสูตรนั่นเอง¹ ซึ่งหลักสูตรนี้ถือว่าเป็นหัวใจของการจัดระบบการศึกษา ดังที่สุมิตร คุณานุกร ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร หลักสูตรที่มีคุณภาพดีควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทัศนคติที่ดีที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม² ซึ่งตรงกับคำกล่าวของก๊อ สวัสดิพานิช ในเรื่องลักษณะที่ดีของหลักสูตรควรเป็นดังนี้

1. สนองความต้องการของสังคม
2. สนองความต้องการของเด็ก
3. เหมาะสมกับสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

---

¹บุญนิตย์ ไวส์ติก, "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูประจำการและนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) หน้า 1.

²สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร พิมพ์, 2518) หน้า 10.

4. เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก
5. สามารถนำไปใช้ได้สะดวก
6. มีลักษณะยืดหยุ่นได้¹

ปัจจุบันสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีมาก ประกอบกับปัญหาการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร ในขณะที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานานถึง 18 ปี โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหลักสูตรเลย หลักสูตรจึงล้าสมัยไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน ดังที่คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้เสนอรายงานถึงข้อบกพร่องของหลักสูตร ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื้อหาสาระขาดความยืดหยุ่น ด้านการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติจริงและเนื้อหาหลักสูตรไม่จบในตัวเอง มุ่งไปสู่การเรียนต่อชั้นสูง²

ในปี พ.ศ. 2517 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร จนถึงปี พ.ศ. 2520 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และได้เริ่มใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศในปีเดียวกัน โดยมีหลักการที่จะให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาเปิดกว้างขึ้น และให้โอกาสทุกคนเรียนได้ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและระดับความสามารถ ซึ่งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 มุ่งที่จะตอบสนองความจำเป็นความเหมาะสมดังกล่าวเป็นสำคัญ³

จากหลักการของหลักสูตรพุทธศักราช 2521 นี้ สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบในสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความ

¹ ก่อ สวัสดิพานิช, "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม," วิทยาสาร (มีนาคม 2518), : 21 - 23.

² คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (พระนคร คณะกรรมการ, 2518). หน้า 123 - 127.

³ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2) (กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2525), หน้า 1.

รับผิดชอบอย่างสูงในการที่จะปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะในสถาบันการศึกษา บุคคลที่มีความสำคัญยิ่งถือว่าเป็นตัวจักรใหญ่ที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการบริหารและบริการหลักสูตร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนต้องมีหลักการ วิธีการบริหารงาน ประเภทต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถที่จะนำเอาหลักการและทฤษฎีการบริหาร ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมในโรงเรียน ให้ความสำคัญแก่งานทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการนั้นจะละเว้นหรือให้ความสำคัญน้อยกว่างานอื่นมิได้ ดังที่ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ได้กล่าวไว้ว่า "การจัดการศึกษาหรือการบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในปัจจุบันมีปัญหาหลายประการที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแก้ไขและปรับปรุงให้ได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดโรงเรียนมัธยมมากที่สุด งานบริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็นหลายด้านได้แก่ งานด้านวิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่ งานธุรการ การเงิน บริการกิจการนักเรียน และงานที่เกี่ยวกับชุมชน แต่งานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนคืองานบริหารทางด้านวิชาการที่ผู้บริหารต้องเอาใจใส่มากกว่าด้านอื่น ๆ"¹

ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ ภิญญู สาธร ที่กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งคือการศึกษาให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ และงานด้านวิชาการนี้ผู้บริหารต้องแบ่งเวลาให้แก่งานด้านวิชาการมากที่สุด² และพนัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ว่างานหลักในการบริหารโรงเรียนน่าจะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน หรืองานวิชาการนั่นเอง³

จากงานวิจัยของสมิธ และคณะ (Smith and Others) ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการโดยกำหนดปริมาณงานของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการร้อยละ

¹ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ "แผนงานและโครงการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา," วารสารวิทยุศึกษา (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2520), 63 - 67.

² ภิญญู สาธร, หลักบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 232.

³ พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (พระนคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2521), หน้า 225.

40 ซึ่งหมายความว่า ในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่สนับสนุนและปฏิบัติงานด้านวิชาการถึงร้อยละ 40 ซึ่งเกือบจะเป็นครึ่งหนึ่งของงาน บริหารการศึกษาทั้งหมดอันประกอบไปด้วยงานบริหารบุคคล กิจกรรมนักเรียน อุดมการณ์ และงาน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน¹

ในการจัดการศึกษาทุกระดับ งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะวิชาการต่าง ๆ จะช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความคิดของผู้เรียน ช่วยให้ผู้รู้จักรับผิดชอบ แก้ปัญหาต่าง ๆ เป็น และเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพเพื่อการดำรง ชีวิตให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จึงเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้อง เป็นผู้นำและผู้ใช้ทรัพยากรบริหารต่าง ๆ อันได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) มาจัดดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) จัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างของหลักสูตรให้บังเกิด ผลดีที่สุดแก่นักเรียนและชุมชน² แต่จากผลของการวิจัยปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เอาใจใส่ในงานวิชาการเท่าที่ควร ดังผลการวิจัยของ จิระ ลิทธิ พบว่างานบริหาร ด้านวิชาการยังมีการปฏิบัติน้อย โดยที่ผู้บริหารจะให้ความสำคัญของงานบริหารอุดหนุนเป็นอันดับ แรก ส่วนงานบริหารวิชาการเป็นอันดับที่ 4³

จากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 นี้ ย่อมก่อให้เกิด

¹Edward W. Smith and Others, The Education's Encyclopedia (New York : McMillan Co., 1965), p. 170.

²ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ, "การบริหารงานวิชาการและหลักสูตรมัธยมศึกษากับการ พัฒนาคุณภาพชีวิต," การพัฒนาหลักสูตร (กรกฎาคม 2525) : 14 - 15.

³จิระ ลิทธิ, "งานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขต 12", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า จ.

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อย่างแน่นอน ทำให้เป็นที่น่าวิตกว่าคุณภาพทางการศึกษาโดยเฉพาะ ด้านวิชาการจะด้อยลงไป ถ้าครูไม่เข้าใจบทบาทของตนดีพอ และผู้บริหารซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษายังไม่สนใจงานด้านวิชาการเท่าที่ควร จากสภาพดังกล่าวทำให้ ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงาน และการปฏิบัติงานด้านวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เพื่อจะเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงงานบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

สมมติฐานในการวิจัย

ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย วิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหารงานวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา 5 หมวดในกลุ่มวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร คือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มวิชาการงาน และ อาชีพ
2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีและแนวคิด โดย ทั่วไปซึ่งครอบคลุมถึงลักษณะงาน 10 ประเภทเกี่ยวกับ

2.1 หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร

- 2.2 ตารางสอนและวิธีสอน
- 2.3 วัสดุอุปกรณ์การสอนและใช้แหล่งทรัพยากรในห้องเรียน
- 2.4 ห้องสมุด
- 2.5 กิจกรรมนักเรียน
- 2.6 การนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน
- 2.7 การกำหนดให้ครู - อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ
- 2.8 การแนะแนว
- 2.9 การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา
- 2.10 การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และให้หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยในตำแหน่งนั้น ๆ และรวมถึงผู้รักษาการแทนด้วย
2. หัวหน้าหมวดวิชา หมายถึงผู้ที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบวิชาใน 5 กลุ่มวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การฝึกอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
4. ผู้บริหารงานวิชาการ หมายถึงครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรวมถึงผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด หรือผู้ที่ทำหน้าที่รักษาการแทนในตำแหน่งที่กล่าวมาแล้ว
5. โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง หมายถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพียงอย่างเดียวหรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร
6. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หมายถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับใหม่ที่ใช้แทนหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับเก่าทั้งหมด โดยที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จะต้องประกอบด้วยจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาของราย

วิชา สื่อการเรียน วิธีสอน และการประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานและปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ เช่น หลักสูตรและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์สำหรับนักบริหารการศึกษา นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา 5 หมวด ในกลุ่มวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มวิชาการงานและอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 98 โรงเรียนโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างคือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 98 คน
2. กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 98 คน
3. กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา 5 หมวด แยกตามกลุ่มวิชา 5 กลุ่ม จำนวน 490 คน

รวมกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 686 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน จัดรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นลักษณะเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อ

มุลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องตำแหน่งหน้าที่ อายุ เพศ อายุราชการ และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-ended form) เพื่อทราบ

ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

1. ศึกษางานในหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารงานวิชาการ โดยการศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ระเบียบ คู่มือผู้บริหาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการ นำมากำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสถิติ α - Coefficient

$$r = \frac{n}{n-1} \left\{ 2 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ r = ส.ป.ส.ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์โดยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 686 ชุด พร้อมหนังสือนำส่งจากผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 98 โรงเรียน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ส่งทางไปรษณีย์จำนวน

หนึ่งและส่งด้วยตนเองอีกจำนวนหนึ่ง แล้วขอรับคืนทางไปรษณีย์บางส่วน และส่งเจ้าหน้าที่ไปรับกลับคืนบางส่วน

2. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วประมาณ 20 วัน ได้โทรศัพท์ติดต่อทวงถาม หากปรากฏว่าแบบสอบถามหายไปหรือโรงเรียนใดยังไม่ได้รับ จะจัดส่งแบบสอบถามไปใหม่ อีก 1 ชุด และส่งเจ้าหน้าที่ไปรับกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงานด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแต่ละข้อคำถาม
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ
  - 3.1 ผู้บริหารโรงเรียน
  - 3.2 ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
  - 3.3 หัวหน้าหมวดวิชาตามลักษณะกลุ่มวิชา 5 กลุ่ม

การเปรียบเทียบดังกล่าว นำคะแนนรวมจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารงานวิชาการทุกโรงเรียนแต่ละกลุ่มมาหาค่า F - test

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นของการเสนอรายงานการวิจัยไว้ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการ แนวความคิดเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา โครงสร้างทฤษฎีของหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม แสดงถึงรายการหนังสือ และเอกสารประกอบอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบไปด้วยตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย